

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	V
ПРЕДГОВОР ТРЕЋЕМ ИЗДАЊУ	VI
СКРАЋЕНИЦЕ	XIX

ДЕО I ОПШТА ПИТАЊА РАДНОГ ПРАВА

ГЛАВА 1.	
ПОЈАМ РАДНОГ ПРАВА	3
1. ДЕФИНИЦИЈА, НАЗИВ И ПОДЕЛА РАДНОГ ПРАВА	3
1.1. Дефиниција	3
1.2. Назив	4
1.3. Подела радног права	4
2. ПРЕДМЕТ РАДНОГ ПРАВА – РАДНОПРАВНИ ОДНОС	6
2.1. Битна обележја (индивидуалног) радног односа	7
2.2. Друга обележја радног односа	13
3. ЦИЉЕВИ РАДНОГ ПРАВА	14
3.1. Социјална правда	14
3.2. Радно-социјални мир	15
3.3. Регулисање конкуренције	16
ГЛАВА 2.	
СУБЈЕКТИ РАДНОГ ПРАВА	18
1. ОСНОВНИ СУБЈЕКТИ ИНДИВИДУАЛНОГ РАДНОГ ПРАВА	18
1.1. Запослени – послопримац (радник и службеник)	19
1.2. Послодавац	26
2. ОСНОВНИ СУБЈЕКТИ КОЛЕКТИВНОГ РАДНОГ ПРАВА	33
ГЛАВА 3.	
НАЧЕЛА РАДНОГ ПРАВА	34
1. НАЧЕЛО СЛОБОДЕ РАДА	34
1.1. Слобода рада <i>versus</i> принудни рад	34
2. НАЧЕЛО ЈЕДНАКОСТИ У ЗАПОШЉАВАЊУ И НА РАДУ	38
3. НАЧЕЛО ПОВОЉНОСТИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	52
3.1. Однос закона и колективног уговора о раду	52
3.2. Међусобни однос колективних уговора о раду	53
3.3. Однос индивидуалног и колективног уговора о раду	53
4. НАЧЕЛО ТРИПАРТИЗМА	53

4.1. Субјекти трипартизма	53
4.2. Домен трипартизма	54
4.3. Трипартизам као начело институционалног организовања и одлучивања	54
4.4. Трипартизам као колективни радни однос	56
ГЛАВА 4.	
НАСТАНАК И РАЗВОЈ РАДНОГ ПРАВА	57
1. НАСТАНАК РАДНОГ ПРАВА	57
1.1. Правне претпоставке за настанак радног права	57
1.2. Периодизација развоја радног права у Србији.	60
ГЛАВА 5.	
ИЗВОРИ РАДНОГ ПРАВА.....	70
1. ИЗВОРИ РАДНОГ ПРАВА МЕЂУНАРОДНОГ ПОРЕКЛА	70
1.1. Извори универзалног међународног права.....	70
1.2. Извори регионалног међународног порекла.....	76
1.3. Двострани међународни уговори.....	78
2. ИЗВОРИ РАДНОГ ПРАВА ДОМАЋЕГ ПОРЕКЛА	78
2.1. Извори хетерономног радног права	78
2.2. Извори аутономног радног права	86
ГЛАВА 6.	
МЕСТО И ЗНАЧАЈ РАДНОГ ПРАВА У СИСТЕМУ ПРАВА.....	90
1. ОДНОС РАДНОГ И УСТАВНОГ ПРАВА.....	90
2. ОДНОС РАДНОГ И ОБЛИГАЦИОНОГ ПРАВА	91
3. ОДНОС РАДНОГ И КОМПАНИЈСКОГ ПРАВА	91
4. ОДНОС РАДНОГ И УПРАВНОГ ПРАВА	92

ДЕО II ИНДИВИДУАЛНО РАДНО ПРАВО

ГЛАВА 1.	
ЗАСНИВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА.....	97
1. ПРАВО НА РАД.....	97
2. УСЛОВИ ЗА ЗАСНИВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА	99
2.1. Материјалноправни услови	100
2.2. Формалноправни услови.....	108
3. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ЗАСНИВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА.....	112
3.1. Уговор о раду – општи правни режим радних односа.....	112
3.2. Управни акт (решење старешине надлежног државног органа) – посебан правни режим радних односа.....	112
3.3. Други акти.....	113
4. СТУПАЊЕ НА РАД (У СЛУЖБУ).....	113
4.1. Примопредаја дужности.....	113
4.2. Права и обавезе у вези са ступањем на рад.....	113

ГЛАВА 2.

УГОВОР О РАДУ	116
1. ПОЈАМ И ПРАВНА ПРИРОДА УГОВОРА О РАДУ.....	116
1.1. Назив	116
1.2. Правна природа.....	116
2. ФАКТИЧКИ РАД(НИ ОДНОС)	119
2.1. Појам	119
2.2. Неступање на рад	121
3. НАСТАНАК И РАЗВОЈ УГОВОРА О РАДУ	121
3.1. Римско право	121
3.2. Средњовековно право	121
3.3. Право либералног капитализма – грађанске државе.....	122
3.4. Интервенционизам државе – радно право	122
4. ВРСТЕ УГОВОРА О РАДУ.....	123
4.1. Уговори о раду с обзиром на трајање	123
4.2. Уговори о раду с обзиром на трајање радног времена.....	126
4.3. Уговори о раду под раскидним, односно одложним условом.....	128
4.4. Трилатерални уговор о раду – привремени рад.....	130
4.5. Уговори о раду с обзиром на место рада	133
5. УГОВОРИ КОЈИМА СЕ НЕ ЗАСНИВА РАДНИ ОДНОС.....	137
5.1. Однос уговора о раду и сличних уговора	137
5.2. Уговор о раду и уговор о делу.....	137
5.3. Уговор о раду и уговор о налогу (мандату).....	138
5.4. Уговор о раду и уговор по приступу.....	139
5.5. Уговор о раду и уговор о проналазаштву, техничком унапређењу и иновацији	139
5.6. Уговор о раду и уговор о заступању	140
5.7. Уговор о раду и уговор о посредовању.....	140
5.8. Уговор о раду и уговор о допунском раду.....	141
5.9. Уговор о стручном оспособљавању и усавршавању.....	142

ГЛАВА 3.

ЗАШТИТА ЗДРАВЉА И БЕЗБЕДНОСТ НА РАДУ.....	143
1. ПОЈАМ И КОНЦЕПТ	144
1.1. Концепт заштите.....	144
1.2. Појам заштите	145
2. ПРАВНИ РЕЖИМ.....	147
3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ И ПОСЛОДАВАЦА.....	149
3.1. Обавеза сарадње послодавца и запослених.....	149
3.2. Обавезе и права послодавца	149
3.3. Обавезе и права запослених	153
3.3.1. Обавезе према послодавцу	153
3.3.2. Обавезе према екстерним органима и институцијама.....	155
3.4. Злостављање на раду	155
3.5. Сексуално узнемиравање на раду	159

4. ИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЈА ЗАШТИТЕ ЗДРАВЉА И БЕЗБЕДНОСТИ НА РАДУ	160
4.1. Институционализација на националном нивоу.....	160
4.2. Институционализација на гранском нивоу.....	160
4.3. Институционализација на локалном нивоу	160
4.4. Институционализација на нивоу послодавца.....	160
ГЛАВА 4.	
ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДЕ И ДРУГА ПРИМАЊА	164
1. ПОЈАМ И ПРАВНИ РЕЖИМ	164
1.1. Појам	164
1.2. Правни режим	164
2. ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМА ПЛАЋАЊА ЗАПОСЛЕНИХ.....	164
2.1. Зарада.....	165
2.2. Накнада зараде	173
2.3. Примања запослених која немају правну природу зараде.....	175
2.4. Примања запослених која немају правну природу зараде нити се стичу на основу уговора о раду, у функцији пословања	175
3. ЗАШТИТА ПОТРАЖИВАЊА ЗАРАДЕ, НАКНАДЕ ЗАРАДЕ И ДРУГИХ ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ.....	176
3.1. Потраживање зараде солвентног послодавца.....	176
3.2. Заштита потраживања у случају стечаја послодавца	179
ГЛАВА 5	
РАДНО ВРЕМЕ, ОДМОР И ОДСУСТВА	182
1. РАДНО ВРЕМЕ	182
1.1. Појам радног времена	182
1.2. Правни режим	183
1.3. Историјат права у вези са радним временом у Србији (Југославији) ...	184
1.4. Врсте радног времена.....	185
1.5. Распоред и прерасподела радног времена	194
2. ОДМОР У ТОКУ РАДА, ДНЕВНИ И НЕДЕЉНИ ОДМОР.....	199
2.1. Одмор у току рада (паузе)	200
2.2. Дневни одмор.....	200
2.3. Недељни одмор	201
3. ГОДИШЊИ ОДМОР	202
3.1. Појам и концепт	202
3.2. Историјат.....	202
3.3. Правни режим	203
4. ОДСУСТВО СА РАДА.....	208
4.1. Плаћено одсуство	208
4.2. Неплаћено одсуство	209
5. МИРОВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА	210
6. ДРЖАВНИ, ВЕРСКИ И ДРУГИ ЈАВНИ ПРАЗНИЦИ	211
6.1. Државни празници.....	212
6.2. Верски празници.....	213
6.3. Други јавни празници	213

ГЛАВА 6.**СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ, УСАВРШАВАЊЕ****И НАПРЕДОВАЊЕ НА РАДУ..... 214**

1. СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ 214
 - 1.1. Појам 214
 - 1.2. Право и обавеза стручног усавршавања запосленог..... 216
 - 1.3. Историјат признавања и развоја правана стручно оспособљавање ... 217
 - 1.4. Правни режим стручног оспособљавања и усавршавања..... 218
2. ОЦЕЊИВАЊЕ И НАПРЕДОВАЊЕ НА РАДУ..... 220
 - 2.1. Општи правни режим напредовања запослених 221
 - 2.2. Посебан правни режим напредовања државних службеника 221
 - 2.3. Кретање у служби..... 223

ГЛАВА 7.**ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ЗАПОСЛЕНИХ У УСЛОВИМА****РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ ПОСЛОДАВЦА 225**

1. РАДНОПРАВНИ ПОЛОЖАЈ У СЛУЧАЈУ ПРОМЕНЕ ПОСЛОДАВЦА
(ПРЕНОС, СПАЈАЊЕ, ПОДЕЛА) 225
 - 1.1. Радноправни положај у случају преноса 225
 - 1.2. Радноправни положај у случају спајања или поделе..... 226
2. РАДНОПРАВНИ ПОЛОЖАЈ У СЛУЧАЈУ ПРЕСТАНКА ПОТРЕБЕ
ЗА РАДОМ ЗАПОСЛЕНИХ – КОЛЕКТИВНО ОТПУСТАЊЕ..... 226
 - 2.1. Правни режим вишка запослених – колективног отпуштања..... 227
 - 2.2. Разлози..... 228
 - 2.3. Мерила селекције вишка запослених..... 229
 - 2.4. Поступак исказивања вишка запослених..... 230
 - 2.5. Права вишка запослених 231
 - 2.6. Фондови за подршку остваривању права вишка запослених..... 235
 - 2.7. Приоритет у запошљавању код истог послодавца..... 236
3. РАДНОПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ЗАПОСЛЕНИХ У СЛУЧАЈУ СТЕЧАЈА ... 237
 - 3.1. Концепт 237
 - 3.2. Правни режим..... 237
 - 3.3. Положај запослених у случају стечаја 238
 - 3.4. Поступак за остваривање права запослених..... 240
 - 3.5. Заштита права запослених..... 241

ГЛАВА 8.**ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ..... 242**

1. ПОЈАМ И КОНЦЕПТ 242
 - 1.1. Појам 242
 - 1.2. Концепт 242
2. УСЛОВИ И ОСНОВ ДИСЦИПЛИНСКЕ ОДГОВОРНОСТИ 246
 - 2.1. Услови дисциплинске одговорности 246
 - 2.2. Основ дисциплинске одговорности..... 247
3. ВРСТЕ ПОВРЕДА РАДНИХ ОБАВЕЗА И РАДНЕ ДИСЦИПЛИНЕ 247

3.1. Повреда обавезе извршавања рада	248
3.2. Повреда обавеза према имовини послодавца	252
3.3. Повреда обавезе лојалности послодавцу	254
3.4. Повреда обавезе неконфликтности интереса	256
3.5. Повреда обавезе дисциплине понашања	257
4. ДИСЦИПЛИНСКЕ САНКЦИЈЕ	261
4.1. Појам	261
4.2. Врсте	261
4.3. Брисање из евиденције дисциплинских санкција	264
5. ДИСЦИПЛИНСКИ ОРГАНИ	265
5.1. Првостепени дисциплински орган	265
5.2. Другостепени дисциплински орган	265
6. ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК	266
6.1. Покретање дисциплинског поступка	267
6.2. Доказни поступак	267
6.3. Адхезиони поступак	268
6.4. Одлучивање о дисциплинској одговорности – врсте решења	268
6.5. Другостепени дисциплински поступак	269
6.6. Евиденција о изреченим дисциплинским санкцијама	269
6.7. Достављање решења	269
6.8. Извршење дисциплинске санкције	270
ГЛАВА 9.	
ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ	271
1. ПОЈАМ И КОНЦЕПТ	271
2. ПРАВНИ РЕЖИМ	271
3. ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ ЗАПОСЛЕНОГ И СИНДИКАТА	272
3.1. Имовинска одговорност запосленог	272
3.2. Имовинска одговорност синдиката	276
4. ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ ПОСЛОДАВЦА	277
4.1. Појам и врсте одговорности за штету послодавца	277
4.2. Накнада штете	280
4.3. Накнада неимовинске штете	283
ГЛАВА 10.	
ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА	286
1. ПОЈАМ И ПРАВНИ РЕЖИМ	286
2. ОСНОВИ ПРЕСТАНКА РАДНОГ ОДНОСА	287
2.1. Престанак радног односа на иницијативу запосленог	287
2.2. Споразумни престанак радног односа	288
2.3. Судски престанак радног односа	288
2.4. Престанак радног односа по сили закона	289
2.5. Престанак радног односа од стране послодавца	293
3. ОБАВЕЗЕ ПОСЛОДАВЦА И ЗАПОСЛЕНОГ У ВЕЗИ СА ПРЕСТАНКОМ РАДНОГ ОДНОСА	303
3.1. Обавезе послодавца	303

ГЛАВА 11.

ЗАШТИТА ПРАВА ИЗ РАДНОГ ОДНОСА.....	306
1. УПРАВНА ЗАШТИТА.....	306
1.1. Инспекцијски надзор.....	306
2. СУДСКА ЗАШТИТА – РАДНИ СПОР	313
2.1. Појам и општа обележја радног спора	313
2.2. Општа обележја судске заштите.....	313
2.3. Судови опште надлежности у Србији.....	314
2.4. Судови посебне надлежности	315
2.5. Уставни суд.....	317
2.6. Европски суд за људска права.....	318
2.7. Странке индивидуалног радног спора	318
2.8. Поступак – посебан парнични поступак	321
2.9. Колективни радни спор.....	328
3. АЛТЕРНАТИВНО РЕШАВАЊЕ СПОРОВА – АРБИТРАЖА ЗА ИНДИВИДУАЛНЕ РАДНЕ СПОРОВЕ.....	329

ДЕО III КОЛЕКТИВНО РАДНО ПРАВО

ГЛАВА 1.

ПРАВО НА УДРУЖИВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ И ПОСЛОДАВАЦА	335
1. ПРАВО НА СИНДИКАЛНО ОРГАНИЗОВАЊЕ И ДЕЛОВАЊЕ.....	335
1.1. Појам синдиката	335
1.2. Слобода синдикалног удруживања	335
1.3. Оснивање и распуштање синдиката	338
1.4. Историјат признавања права на синдикално организовање.....	340
1.5. Правни режим права на синдикално организовање.....	342
1.6. Начела синдикалног организовања	343
1.7. Репрезентативност синдиката.....	346
1.8. Услови за рад синдиката код послодавца.....	352
1.9. Посебна заштита синдикалних представника.....	354
2. ПРАВО НА ОРГАНИЗОВАЊЕ И ДЕЛОВАЊЕ ПОСЛОДАВАЦА.....	356
2.1. Појам удружења послодавца	356
2.2. Правни режим	357
2.3. Настанак и развој удружења послодавца.....	357
2.4. Слобода удруживања послодавца	358
2.5. Функције удружења послодавца	360
2.6. Репрезентативност удружења послодавца.....	360

ГЛАВА 2.

ПРАВО НА КОЛЕКТИВНО ПРЕГОВАРАЊЕ.....	363
1. ПОЈАМ, ПРЕТПОСТАВКЕ И ФИЛОЗОФИЈА	363
1.1. Појам	363
1.2. Филозофија колективног преговарања.....	363

2. ПРАВО НА КОЛЕКТИВНО ПРЕГОВАРАЊЕ	365
2.1. Домен примене – <i>ratione personae</i> и <i>ratione materiae</i>	365
2.2. Механизам преговарања	365
3. НАСТАНАК И РАЗВОЈ КОЛЕКТИВНОГ ПРЕГОВАРАЊА	367
3.1. Настанак и развој колективног преговарања	367
3.2. Настанак и развој колективног преговарања у Србији	368
4. ПРЕДМЕТ КОЛЕКТИВНОГ ПРЕГОВАРАЊА	370
4.1. Облигациони део колективног уговора	370
4.2. Нормативни део колективног уговора о раду.	372
4.3. Приступање послодавца колективном уговору	373
4.4. Проширење дејства колективног уговора о раду.	373
5. ВРСТЕ КОЛЕКТИВНИХ УГОВОРА О РАДУ	374
5.1. Национални међугрански или општи колективни уговор	374
5.2. Посебан (грански, секторски, индустријски) колективни уговор.	375
5.3. Колективни уговор о раду код послодавца	376
6. МЕЂУСОБНИ ОДНОС КОЛЕКТИВНИХ УГОВОРА О РАДУ.	376
6.1. Сукоб надлежности – координација нивоа преговарања	376
6.2. Сукоби регулisaња – конкуренција нивоа преговарања	377
7. ОДНОС ИЗМЕЂУ КОЛЕКТИВНОГ И ИНДИВИДУАЛНОГ УГОВОРА О РАДУ	377
7.1. Дејство <i>ratione personae</i> – члан синдиката или сви запослени	378
8. ПРАВНА ПРИРОДА КОЛЕКТИВНИХ УГОВОРА О РАДУ	378
8.1. Уговорне теорије	379
8.2. Статусне теорије	381
8.3. Мешовите или теорије дуплицитета	383
9. ПРАВНА ОБАВЕЗНОСТ КОЛЕКТИВНОГ УГОВОРА О РАДУ.	384
9.1. Нормативно дејство	384
9.2. Уговорно дејство	384
9.3. Објављивање колективних уговора о раду	384
ГЛАВА 3.	
КОЛЕКТИВНИ РАДНИ СПОР	385
1. ПОЈАМ КОЛЕКТИВНОГ РАДНОГ СПОРА	385
2. СУБЈЕКТИ КОЛЕКТИВНОГ РАДНОГ СПОРА	385
2.1. Субјекти колективног радног спора на страни запослених	385
2.2. Субјекти колективног радног спора на страни послодавца	386
3. ПРЕДМЕТ КОЛЕКТИВНОГ РАДНОГ СПОРА.	386
3.1. Колективна права	386
3.2. Колективни интереси.	387
4. ВРСТЕ КОЛЕКТИВНИХ РАДНИХ СПОРОВА	388
4.1. Правни и интересни колективни радни спор	388
4.2. Колективни радни спор у приватном и јавном сектору.	389
5. НАЧЕЛА РЕШАВАЊА КОЛЕКТИВНИХ РАДНИХ СПОРОВА	389
5.1. Начело аутономности	389

5.2. Начело добровољности	390
5.3. Начело трипартизма	390
6. МИРНО РЕШАВАЊЕ КОЛЕКТИВНИХ РАДНИХ СПОРОВА	390
6.1. Методи мирног решавања колективних радних спорова	390
7. ИНСТИТУЦИЈЕ ЗА РЕШАВАЊЕ КОЛЕКТИВНИХ РАДНИХ СПОРОВА	395
7.1. Јавне агенције/службе за мирење и посредовање	395
7.2. Приватне институције за мирење и посредовање	396
7.3. Суд	396
ГЛАВА 4.	
ПРАВО НА КОЛЕКТИВНО ДЕЛОВАЊЕ	398
1. ПРАВО НА КОЛЕКТИВНО ДЕЛОВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ	398
1.1. Право на штрајк	398
1.2. Право на бојкот	417
1.3. Право на штрајкачку стражу/пикетинг	418
2. ПРАВО ПОСЛОДАВЦА/УДРУЖЕЊА ПОСЛОДАВАЦА НА ИСКЉУЧЕЊЕ СА РАДА/ЛОКАУТ	419
2.1. Термин и појам локаута	419
2.2. Врсте локаута	422
2.3. Правне последице локаута	423
ГЛАВА 5.	
ПРАВО НА ПАРТИЦИПАЦИЈУ ЗАПОСЛЕНИХ – ИНФОРМИСАЊЕ, КОНСУЛТОВАЊЕ, САОДЛУЧИВАЊЕ	425
1. ТЕРМИН И ПОЈАМ	425
1.1. Право на информисање и консултовање	425
1.2. Модели партиципације	425
3. ПРАВНИ РЕЖИМ ПАРТИЦИПАЦИЈЕ ЗАПОСЛЕНИХ	426
4. ОБЛИЦИ УЧЕШЋА ЗАПОСЛЕНИХУ ОДЛУЧИВАЊУ	427
4.1. Институционални и неинституционални облици партиципације ...	427

ДЕО IV СОЦИЈАЛНО ПРАВО

ГЛАВА 1.	
ОПШТА ПИТАЊА СОЦИЈАЛНОГ ПРАВА	439
1. ПОЈАМ СОЦИЈАЛНОГ ПРАВА	439
1.1. Назив, дефиниција и циљеви социјалног права	441
2. ПРЕДМЕТ СОЦИЈАЛНОГ ПРАВА – СОЦИЈАЛНОПРАВНИ ОДНОС ...	445
2.1. Социјални ризик, социјална потреба и социјална престација	446
3. СУБЈЕКТИ СОЦИЈАЛНОГ ПРАВА (ПРАВА СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА)	464
3.1. Појам и врсте осигураника	464
3.2. Појам и врсте осигураних лица	465
3.3. Носилац осигурања (осигуравач) – фондови социјалног осигурања ..	466

4. НАЧЕЛА ПРАВА СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА/СИГУРНОСТИ	471
4.1. Начело обавезности и добровољности	471
4.2. Начело потпуности, свеобухватности и универзалности	472
4.3. Начело јединствености	472
4.4. Начело узајамности и солидарности	473
4.5. Начело неотуђивости, непреносивости и незастаривости	475
4.6. Начело партиципације заштићених лица	475
4.7. Начело територијалности	476
5. НАСТАНАК И РАЗВОЈ СОЦИЈАЛНОГ ПРАВА	476
5.1. Настанак и развој права социјалног осигурања/сигурности	476
5.2. Савремени системи социјалне сигурности	481
5.3. Настанак и развој социјалног права у Србији	482
6. ИЗВОРИ СОЦИЈАЛНОГ ПРАВА	486
6.1. Извори социјалног права међународног порекла	486
6.2. Извори социјалног права домаћег порекла	491
7. ОДНОС СОЦИЈАЛНОГ ПРАВА И ДРУГИХ ГРАНА ПРАВА	495
7.1. Однос социјалног права и уставног права	495
7.2. Однос социјалног права и радног права	495
7.3. Однос социјалног права и пореског права	496
ГЛАВА 2.	
ПРАВО СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА	497
1. ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ – ОСНОВНА ПРАВА	497
1.1. Право на здравствену заштиту	501
1.2. Право на накнаду зараде за време привремене спречености за рад	509
1.3. Право на накнаду трошкова превоза	511
2. ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ – ОСНОВНА ПРАВА	512
2.1. Право на старосну пензију	512
2.2. Право на превремену старосну пензију	517
2.3. Право на инвалидску пензију	518
2.4. Право на породичну пензију	520
2.5. Права по основу телесног оштећења	524
2.6. Право на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица	524
2.7. Право на накнаду погребних трошкова	524
3. ОСИГУРАЊЕ ЗА СЛУЧАЈ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ – ОСНОВНА ПРАВА	525
3.1. Право на новчану накнаду	525
3.2. Право на здравствено осигурање	527
3.3. Право на пензијско осигурање	527
4. ОСТВАРИВАЊЕ, КОРИЋЕЊЕ И ЗАШТИТА ПРАВА ПО ОСНОВУ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА	528
4.1. Остваривање права – поступак пред носиоцем осигурања	528
4.2. Коришћење, обустава и губитак права из социјалног осигурања	530
4.3. Судска заштита права – социјални спор	531

4.4. Заштита од стране независних и самосталних државних органа – квазисудска заштита	532
ГЛАВА 3.	
ПРАВО СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	534
1. ПОЈАМ ПРАВА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	534
2. НАСТАНАК И РАЗВОЈ ПРАВА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ.....	534
3. ПРАВА ПО ОСНОВУ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	537
3.1. Права на услуге социјалне заштите	537
3.2. Права на материјалну подршку.....	537
4. ОСТВАРИВАЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И ЗАШТИТА ПРАВА У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ	540
4.1. Остваривање права – поступак пред центрима за социјални рад ...	540
4.2. Судска заштита права – управни спор	541
ГЛАВА 4.	
VARIÆ CAUSÆ СОЦИЈАЛНОГ ПРАВА.....	542
1. СОЦИЈАЛНО СТАНОВАЊЕ	542
2. СОЦИЈАЛНО ОБЕШТЕЋЕЊЕ – БОРАЧКА И ЗАШТИТА ЖРТАВА РАТА	543
2.1. Појам и концепти социјалног обештећења	543
2.2. Развој социјалног обештећења у Србији	544
2.3. Позитивно право Србије.....	545
3. ПОСЕБНА ЗАШТИТА ДЕЦЕ И ПОРОДИЦЕ.....	546
3.1. Концепт посебне заштите деце и породице.....	546
3.2. Врсте права.....	547
3.3. Друштвена брига о деци и породици у Србији	547
ЛИТЕРАТУРА.....	551
ПОЈМОВНИК	555